

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17CoCsp/13/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3822201151
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivan Kubínyi
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2025:3822201151.3

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Ivana Kubínyiho a sudkýň JUDr. Gabriely Janákovovej a Mgr. Martiny Trnavskej, v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Bratislava – mestská časť Ružinov, Prievozská 2, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného: Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Bratislava – mestská časť Ružinov, Prievozská 2, IČO: 53 255 739, proti žalovanému: A. A., nar. XX.XX.XXXX, bývajúcemu v A., B. C.. B. XXX/XX, o zaplatenie 4.023,27 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 18. augusta 2022, č. k. 8Csp/13/2022-80, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie r u š í a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. žalobu zamietol a výrokom II. žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Súd prvej inštancie rozhodoval na základe žaloby, ktorou sa žalobca domáhal proti žalovanému zaplatenia sumy 4.023,27 eur s príslušenstvom. V žalobe uviedol, že jeho právny predchodca (Tatra banka, a.s.) uzatvoril so žalovaným zmluvu o úvere, na základe ktorej žalovanému poskytol finančné prostriedky, ktoré sa žalovaný zaviazal vrátiť v mesačných splátkach. Následkom nesplácania úveru jeho právny predchodca vyhlásil predčasnú splatnosť úveru dňa 18.02.2019. Žalovaný však dlžnú sumu nevrátil, preto sa obrátil na súd.

3. Súd prvej inštancie uzatvorenú zmluvu o úvere zo dňa 11.09.2015 posúdil ako zmluvu spotrebiteľskú. Následne skúmal, či je uplatnené právo zo spotrebiteľskej zmluvy podľa § 54a Občianskeho zákonníka premičané.

4. Súd prvej inštancie uviedol, že podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Ustanovenie § 103 Občianskeho zákonníka, je vo vzťahu ku všeobecnému ustanoveniu § 101 Občianskeho zákonníka, špeciálne. Podľa vety prvej, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti, neplynie teda odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz (§ 101 Občianskeho zákonníka). Podľa vety druhej v prípade splatnosti celého dlhu, premlčacia doba začne plynúť odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Ide o tú splátku, ktorá bola dôvodom pre uplatnenie práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka. Ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka je potrebné vykladať vo vzájomnej súvislosti s ustanovením § 565 Občianskeho zákonníka. Veriteľ môže vyhlásiť úver za predčasne splatný najskôr po uplynutí troch mesiacov od splatnosti splátky, pre omeškanie s ktorou sa stal splatný celý dlh a za splnenia podmienky podľa § 53 ods. 9 Občianskeho

zákonníka, a to upozornenia spotrebiteľa (dlžníka) na možnosť zosplatnenia úveru aspoň 15 dní pred uplatnením tohto práva.

5. Následne súd prvej inštancie konštatoval, že zmluvné strany si v zmluve o úvere dohodli splatnosť splátok vždy k 20. dňu v mesiaci. Právny predchodca žalobcu si uplatnil svojím dispozičným úkonom právo o plnenie celku ku dňu 18.02.2019, a to oznámením o vyhlásení splatnosti a výzvou na zaplatenie zo dňa 18.02.2019. Z ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka vyplýva v poradí prvá z kumulatívnych zákonných podmienok, a to že právo na jednorazové splatenie pohľadávky veriteľ má najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. Ku dňu 18.02.2019 (výzva podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka) bol žalovaný v omeškaní aj s úhradou splátky, splatnej dňa 20.11.2018. Súd prvej inštancie uviedol, že podľa komentára k ustanoveniu § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak zákon vymedzuje podmienku omeškania splátky spotrebiteľa, myslí tým omeškanie v poradí prvej splátky za predpokladu, že táto nebude spotrebiteľom uhradená. Pod prvou splátkou treba rozumieť aj každú ďalšiu splátku. Ku dňu 18.02.2019 trvalo omeškanie viac ako tri mesiace u splátky splatnej dňa 20.11.2018. Dňom 21.11.2018 (v deň nasledujúci po dátume 20.11.2018), tak začala podľa súdu prvej inštancie plynúť premlčacia doba splatnosti celého zosplatneného zvyšku dlhu žalovaného. Trojročná premlčacia doba by uplynula dňa 21.11.2021.

6. Pri posúdení možného premlčania nároku uplatneného žalobcom bolo potrebné podľa súdu prvej inštancie zohľadniť aj ustanovenia zákona č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii (ďalej ako „zákon č. 62/2020 Z. z.“). Podľa §§ 1 a 8 tohto zákona lehota na uplatnenie práva neplynula v období od 27.03.2020 do 30.04.2020, t. j. 35 dní, a od 19.01.2021 do 28.02.2021, t. j. 41 dní. Celkovo lehota spočívala 76 dní, o ktoré je potrebné predĺžiť lehotu na podanie žaloby, v ktorej musel podať žalobca návrh, aby sa pretrhlo plynutie premlčacej lehoty a jeho nárok sa nepremičal. Žalobcovi skončila lehota o 76 dní po dátume 21.11.2021, žalobca by teda musel podať žalobu do dňa 05.02.2022, aby sa vyhol účinkom § 54a Občianskeho zákonníka.

7. Žalobca ako právny nástupca pôvodného veriteľa si však svoje právo na zaplatenie zosplatneného dlhu z úveru uplatnil žalobou dňa 28.03.2022, teda po uplynutí premlčacej doby. Súd prvej inštancie skonštatoval, že nárok žalobcu je premlčaný, a preto žalobu zamietol.

8. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešnému žalovanému voči žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

9. Proti tomuto rozsudku sa odvolal žalobca.

10. Nestotožnil sa s posúdením súdu prvej inštancie o počiatku plynutia premlčacej doby. Žalobca upozornil, že pri dohode o plnení dlhu v splátkach môže veriteľ od dlžníka žiadať vždy len splnenie príslušnej splátky, ktorá sa stane splatnou (zročnou). Každá zo splátok tak predstavuje samostatné plnenie, a preto pre každú z nich plynie trojročná premlčacia doba podľa § 103 Občianskeho zákonníka samostatne. Občiansky zákonník ďalej v § 565 umožňuje, aby sa veriteľ s dlžníkom dohodli, že ak sa nesplní niektorá splátka, môže veriteľ uplatniť právo na zosplatnenie celého dlhu. Veriteľ v takom prípade môže žiadať o zaplatenie celého dlhu, avšak toto svoje právo môže uplatniť len do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky, v opačnom prípade toto právo zaniká. Ak toto právo veriteľ uplatní, trojročná premlčacia doba, pokiaľ ide o celý zostávajúci dlh, začína plynúť odo dňa splatnosti splátky, pre nesplnenie ktorej došlo k vyhláseniu splatnosti celého dlhu. Ak však veriteľ toto právo nevyužije a ďalšia splátka sa stane splatnou, potom toto právo zaniká a vzniká mu až v prípade, ak dlžník nezaplatí ani túto, ďalšiu splátku dlhu. Neuplatnenie práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky spôsobuje zánik tohto práva veriteľa.

11. V posudzovanom prípade bolo podľa žalobcu preukázané, že žalovaný bol v čase vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru (podaním zo dňa 18.02.2019) v omeškaní s plnením splátok po dobu dlhšiu ako 3 mesiace, a súčasne bol pôvodným veriteľom (jeho právnym predchodcom) upozornený v lehote nie kratšej ako 15 dní na možné uplatnenie práva na vyhlásenie splatnosti všetkých splátok jednorazovo. Keďže však právo veriteľa vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru zaniká splatnosťou najbližšie nasledujúcej splátky, potom mimoriadna splatnosť úveru nemohla byť vyhlásená pre nesplnenie inej splátky, než splátky, ktorá vyhláseniu mimoriadnej splatnosti

bezprostredne predchádzala, t. j. splátky splatnej dňa 20.01.2019. Pre všetky splátky, ktoré vyhláseniu mimoriadnej splatnosti predchádzali, tak v súlade s § 103 Občianskeho zákonníka plynie samostatná trojročná premlčacia doba (napr. splátka splatná dňa 20.12.2018 by sa premlčala až 20.12.2021 (+76 dní neplynutia lehôt v súlade so zákonom č. 62/2020 Z. z.), splátka splatná dňa 20.01.2019 by sa tak premlčala až dňa 20.01.2022 (+76 dní neplynutia lehôt v súlade so zákonom č. 62/2020 Z. z., etc.). Pre všetky splátky splatné po vyhlásení mimoriadnej splatnosti (t. j. splátky splatné od 18.02.2019 do konečnej splatnosti úveru) plynie premlčacia doba od splatnosti splátky, pre nesplnenie ktorej došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru (t. j. v prejednávanom prípade od splátky splatnej dňa 20.01.2019). Preto považoval žalobca za nesprávny výklad súdu prvej inštancie.

12. V tomto prípade teda došlo podľa žalobcu v súlade s § 565 a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru pre nesplnenie splátky splatnej dňa 20.01.2019. Premlčacia doba pre všetky splátky splatné po 18.02.2019 tak začala v súlade s § 103 Občianskeho zákonníka plynúť od zročnosti splátky, pre nesplnenie ktorej došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru (v posudzovanom prípade od splátky splatnej dňa 20.01.2019) a uplynula by najskôr dňa 06.04.2022 (20.01.2019 + 3 roky a 76 dní, počas ktorých v priebehu predchádzajúcich 3 rokov premlčacia lehota neplynula v súvislosti s mimoriadnymi opatreniami v súlade s ustanoveniami zákona č. 62/2020 Z. z.). Keďže žaloba bola na súde podaná dňa 25.03.2022 (podľa názoru súdu prvej inštancie dňa 28.03.2022), žalobca má za to, že svoj nárok uplatnil na súde pred uplynutím premlčacej doby.

13. Ďalej žalobca poukázal na to, že súd prvej inštancie sa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia vôbec nevyvsporiadal so skutočnosťou, že napr. splátky splatné od 20.11.2018 do 20.01.2019 boli uplatnené s ohľadom na neplynutie lehôt pre COVID-19 v rámci plynutia trojročnej premlčacej doby, nakoľko v prípade týchto splátok ide o splátky splatné pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru – t. j. také splátky úveru, pre ktoré plynie v zmysle prvej vety § 103 Občianskeho zákonníka samostatná trojročná premlčacia doba – odo dňa splatnosti tej-ktorej splátky, pričom žaloba bola podaná na súde dňa 25.03.2022. V tejto súvislosti žalobca odkázal na viaceré rozhodnutia súdov, okrem iného aj na rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 12.04.2017, sp. zn. 17Co/228/2016, podľa ktorého „pri mnohosti omeškaných splátok a následnej zročnosti celého dlhu je potrebné za nesplnenú splátku, odo dňa zročnosti, ktorej začne plynúť premlčacia doba, považovať splátku, ktorá bezprostredne predchádza zročnosti celého dlhu“.

14. Na tomto základe žalobca žiadal odvolací súd, aby zmenil napadnutý rozsudok tak, že vyhovie žalobe žalobcu a prizná mu voči žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v plnom rozsahu, resp. aby napadnutý rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

15. K odvolaniu žalobcu sa žalovaný nevyjadril.

16. Krajský súd rozhodol o odvolaní žalobcu rozsudkom zo dňa 27.04.2023, sp. zn. 17CoCsp/45/2022 tak, že rozsudok súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby pre premlčanie práva potvrdil.

17. Najvyšší súd SR na dovolanie žalobcu potvrdzujúci rozsudok krajského súdu zrušil, pretože sa nestotožnil s posúdením otázky premlčania zo strany odvolacieho súdu.

18. Krajský súd ako súd odvolací opätovne preskúmal vec podľa § 379 a 380 ods. 1 CSP bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie podľa § 389 CSP.

19. Žalobca odvolaním nesúhlasí s právnym posúdením súdu prvej inštancie o premlčaní jeho žalobou uplatneného nároku. Mal za to, že premlčacia doba pre všetky splátky splatné po 18.02.2019 začala v súlade s § 103 Občianskeho zákonníka plynúť od zročnosti splátky, pre nesplnenie ktorej došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru (v posudzovanom prípade od splátky splatnej dňa 20.01.2019) a uplynula by najskôr dňa 06.04.2022 (20.01.2019 + 3 roky a 76 dní, počas ktorých v priebehu predchádzajúcich 3 rokov premlčacia lehota neplynula v súvislosti s mimoriadnymi opatreniami v súlade s ustanoveniami zákona č. 62/2020 Z. z.). Keďže žalobu na súde podal dňa 25.03.2022, uplatnil svoj nárok pred uplynutím premlčacej doby.

20. V prejednávanom prípade bolo súdom prvej inštancie správne ustálené, že k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti došlo právnym predchodcom žalobcu dňa 18.02.2019, a to pre splátku splatnú dňa 20.11.2018. Tomuto skutkovému zisteniu zodpovedá obsah listinného dôkazu Oznámenie o vyhlásení splatnosti a výzva na zaplatenie zo dňa 18.02.2019 (č. I. 38), v ktorom právny predchodca žalobcu vyhlasuje mimoriadnu splatnosť pre splátku splatnú dňa 20.11.2018 (slovami „nevidujeme úhradu splatnej splátky“ a „Keďže tento stav pretrváva viac ako tri mesiace od vzniku omeškania, v zmysle príslušným ustanovení Pôžičky/Úveru vyhlasujeme splatnosť pôžičky/úveru“).

21. Najvyšší súd SR v uznesení zo dňa 30.01.2023, sp. zn. 9 Cdo 368/2021, skonštatoval, že „aplikácia osobitného ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v spotrebiteľských vzťahoch vylučuje uplatnenie pravidla podľa druhej vety § 103 Občianskeho zákonníka. Ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, pri premlčaní práva dodávateľa na zaplatenie celej pohľadávky pri strate výhody splátok (§ 565 Občianskeho zákonníka) sa začiatok plynutia premlčacej doby spravuje všeobecným ustanovením § 101 Občianskeho zákonníka. Veriteľ sa môže po prvý raz domáhať svojho práva na súde prvý deň nasledujúci po uplynutí trojmesačnej doby plynúcej od omeškania spotrebiteľa so splnením splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatným celý dlh (za súčasného splnenia upozornenia na zosplatenie). Práve tento deň je teda najskorším dňom, kedy sa právo mohlo vykonať po prvý raz (§ 101 Občianskeho zákonníka), čo v danom kontexte znamená, že tento deň je aj začiatkom premlčacej doby práva požadovať splnenie celého dlhu, čím sa naplní i zámer zákonodarcu, aby premlčacia doba pri zosplatení celého dlhu nezávisela od vôle veriteľa (§ 103 Občianskeho zákonníka)(por. 7Cdo/268/2020)“. Uvedené rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, hoci vydané až po rozhodnutí súdu prvej inštancie, je plne aplikovateľné i na toto prebiehajúce konanie, nakoľko „pokiaľ dôjde k zmene judikatúry bez zmeny právnej normy, nejde o zmenu právneho pravidla; ide o tú istú normu a iba je nanovo vyjadrený jej obsah. Z toho vyplýva, že účinky zmeny judikatúry nemožno obmedziť len do budúcnosti, ale nový právny názor je potrebné aplikovať aj na všetky už prebiehajúce konania. Vychádza sa z prevažujúceho prístupu, že súd právo netvorí, ale iba nachádza“ (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 13.12.2022, sp. zn. 7 Cdo 221/2021, a tam označené rozhodnutia Najvyššieho súdu presadzujúce tento názor). Napokon odvolací súd dodáva, že občianskoprávne kolégium Krajského súdu v Trenčíne sa dňa 30.03.2023 zhodlo, že posudzovanie počiatku premlčacej doby je potrebné posudzovať podľa aktuálnej rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu SR, konkrétne vyššie citovaného uznesenia zo dňa 30.01.2023, sp. zn. 9 Cdo 368/2021.

22. Vzhľadom na to, že došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti pre splátku splatnú dňa 20.11.2018, tak veriteľ sa mohol domáhať svojho práva na súde nasledujúci deň po uplynutí trojmesačnej doby plynúcej od omeškania spotrebiteľa od tejto splátky, t. j. od 21.02.2019 a trojročná premlčacia doba by uplynula dňa 21.02.2022.

23. Vychádzajúc so záverov zrušujúceho rozhodnutia dovolacieho súdu, že všetky premlčacie a prekluzívne lehoty v súkromnoprávných vzťahoch spočívali v období od 27. marca do 30. apríla 2020 a v období od 19. januára 2021 do 28. februára 2021, t. j. celkom 76 dní, je potom zrejmé, že premlčacia doba neuplynula už dňa 21.02.2022, ale až o 76 dní neskôr, t. j. 07.05.2022. Žaloba podaná žalobcom dňa 25.03.2022 bola preto podaná pred uplynutím premlčacej doby, teda včas a zamietnutie žaloby napadnutým rozhodnutím súdu prvej inštancie nebolo preto správne.

24. Vzhľadom na uvedené odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil, a to vrátane závislého výroku o trovách konania, a vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. V ňom súd prvej inštancie vec nanovo prejedná vychádzajúc z toho, že žalobou uplatnené právo premlčané nie je.

25. O trovách odvolacieho konania ako aj dovolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v novom rozhodnutí vo veci (ust. § 396 ods. 3 CSP v spojení s ust. § 453 ods. 3 CSP).

26. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).